

žentováty, cf. rom. : *a se birzoia*, *a prăși*, **a rumenă*, *a săpă*, *a (în)țarcui*, *a jintui*.

§ 34. În ucr. *puhn'áty* (ar fi fost de așteptat **pornýty* < rom. *a porni*) s-a produs o nivelare a temei infinitivului după substantivul *puhn'alo* (< rom. *porneală*).

Accentul

§ 35. De regulă, împrumuturile din română au în ucraineană accentul pe aceeași silabă ca și în limba-sursă. Ex. : rom. dial. *ádzimă* > ucr. *ádzymka*, rom. dial. *antereu* > ucr. *anterév*, rom. *pomână* > ucr. *pomána* etc.

Deplasarea accentului de pe silaba din limba-sursă este condiționată de doi factori :

a) Nivelarea temei mai multor împrumuturi cu același radical. Ex. : rom. dial. *badică* > ucr. *bádica*, sub influența ucr. *bád'o* (< rom.); rom. dial. *a grapă* ucr. *grapáty*, dar și *grápaty*, ultima variantă — sub influența subst. *grápa* (< rom.); v. rom. *'a merendă* > ucr. *meréndaty*, sub influența subst. *meryénd'a* (< rom.); rom. dial. *a tușiră* > ucr. *tušýraty*, sub influența subst. *tušýra* (< rom.); rom. *a se fuduli* > ucr. *fudúlytys'a*, sub influența adj. *fudúl'nyj* (< rom.) etc.

b) Analogia cu clase accentologice de cuvinte neîmprumutate. Ex. : rom. dial. *báligă* > ucr. *balýga*, cu deplasarea accentului sub influența nume-roaselor derivate proprii cu sufixul *-ýga*; rom. *flútur* > ucr. *flutúr*, sub influența numeroaselor derivate proprii cu sufixul *-úr*; *pútină* > ucr. *putýna*, sub influența numeroaselor derivate proprii cu sufixul *-ýna* etc.

c) Într-un număr restrâns de cazuri deplasarea accentului poate fi doar constatată : rom. *blîndă* > ucr. *blyndá*, rom. *úrdă* > ucr. *úrda*, *vúrdă*, însă și *hurdá*; rom. dial. *calúș* > ucr. *káluš*; rom. dial. *capușă* > ucr. *kápuš*; rom. *neghină* > ucr. *něhyn*; rom. *vîrtoapă* > ucr. *výrtofa*.

2. LISTA ALFABETICĂ A ÎMPRUMUTURILOR

A

ádzymka „un fel de piine din aluat nedopsit” — în graiurile din Bucovina și Galiția (*Želechowski*, 2, *Hrinčenko*, 4). Etimol. : formație proprie, cu suf. *-k-a* < ucr. **ádzyma* < rom. dial. *ádzimă* „azimă”, cf. arom. *ádzimă* „id.” (*Papahagi*, 60) < gr. *ázvpa* „fără drojdie” (*Kalužniacki*, 12, *Scheludko*, 125, *Crâncjălă*, 432, *Mihăescu*, 93). Var. : *hádzymka* (*Hrinčenko*, 263). Despre *h-*, vezi § 23.

áfyn, vezi *áfyna*.

áfyna, pl. *áfyny* 1° „afine” (*Vaccinum myrtillus*) — în graiurile carpatice, iar ca regionalism, și în ucr. literară (*Hrinčenko*, 11, *Ukr.-russk.-slovár*, 20, *Malecki* — *Nitsch*, h. 292), *Vincenz*, 715; 2° „nume de oaie de o anumită culoare” — în graiurile transcarpatice (*Dzendzelivs'kyj*, *Vivčars'ka leksyka*, 108). (Etimol. : < rom. *ăfină* „id.”, considerat cuvînt străvechi (*Sobolevskij*, s.v., *Candrea*,